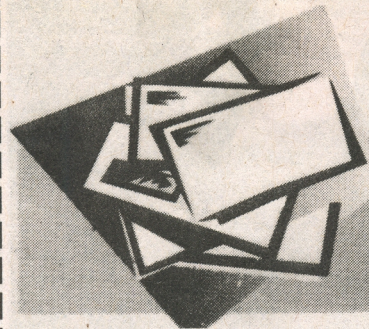

ชื่อหนังสือพิมพ์ ไทยนิวส์	วันที่ 12 ต.ค. 2557	ปีที่ 4	ฉบับที่ 16080	หน้า 5
-------------------------------------	-------------------------------	-------------------	-------------------------	------------------

จดหมายเหตุ ล้านนา

กำปะเก๋าล้านนา ตอนที่ ๖

หันเป็นมีจะไปไคไ้ หันเป็นไร่จะไปดูแควน

สมทบ พาวรรทิศ

คณะเทคนิคการแพทย์ มช.

กำปะเก๋าว์เรื่องแปลเป็นภาษาไทยกลางได้ว่า "เห็นเขามั่งมีอย่าอิจฉา เห็นเขอนาถาอย่าดูแคลน" ตามหลักของพระพุทธศาสนา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงเตือนไว้ว่า "จิตอกุศลหรือจิตที่ตั้งไว้ผิดนั้นอันตรายร้ายกาจยิ่งกว่ามหาโจร" ความอยากได้ อยากมี อยากเป็น ด้วยความโลภที่เกิดขึ้นในจิตใจของบุคคลนั้นย่อมแตกต่างกันไป บางคนมีจิตใจอิจฉาริษยาบุคคลอื่น เห็นบุคคลอื่นได้สิ่งที่ดีกว่าตนเองไม่ได้ ไม่ว่าจะเรื่องของครอบครัว เรื่องที่ทำงาน เรื่องที่อยู่อาศัย เรื่องของคนรัก เรื่องของทรัพย์สินส่วนตัว ฯลฯ มักจะพุดจาให้ร้ายป้ายสี กระแนะกระแหนกระทบกระทั่งเพียบปรียบเปรยเพื่อให้บุคคลนั้น ๆ ได้รับความเสียหาย และบางครั้งบางทีก็อาศัยตำแหน่งหน้าที่ของตนเองและของผู้อื่นกลั่นแกล้งเขาจนเขาได้รับความเสียหาย แต่อย่างไรก็ตาม เมื่อกระทำลงไปแล้วก็ใช้ว่าความอิจฉาริษยานั้นจะหายไปจากใจของตนเองก็หาไม่ มันกลับจะพอกพูนเหมือนดินพอกหางหมู ในขณะที่คนอื่นคนประเภทนี้ก็มักจะถูกดูถูกเหยียดหยามผู้ที่ดูดีกว่าตนเองอยู่เสมอ ๆ

คนที่เขามีทรัพย์สินเงินทองเป็นจำนวนมาก ก็อาจจะมิสาเหตุมาจาก ๑. ต้นตระกูลเป็นผู้มีฐานะมาแต่เก่าก่อน ๒. เป็นผู้ที่มีความขยันหมั่นเพียรในการประกอบทำมาหาเลี้ยงชีพโดยสุจริต เมื่อเขามีต้นทุนและไม่เกียจคร้านเขาจึงมีทรัพย์สินเงินทองเพิ่มมากขึ้นก็สมควรแล้ว แต่เราไม่มีต้นทุนและยังเกียจคร้านสันหลังยาว มันจะมั่งจะมีเหมือนคนอื่นได้อย่างไร บางคนที่เขาความทุกข์ยากหาเช้ากินค่ำหรือเป็นคนอนาถา ก็อย่าไปดูถูกเหยียดหยามเขา เพราะเขาก็เป็นมนุษย์เหมือนเรานี้แหละ เขอนาถาในวันนี้วันข้างหน้าก็อาจจะมั่งมีอะไรเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีได้ ใครจะไปรู้อนาคตละ ขนาดลูกตาของเรายูบหน้าของเรา ๆ ยังมองไม่เห็นหน้าของเราเลย เขาไม่มีทรัพย์สินเหมือนเรา ใช้ว่าเขาจะไม่มีความสุข และ/หรือเขาอาจจะมีความสุขมากกว่าเราก็คงได้ เพราะเงินไม่ใช่เครื่องวัดความสุขทางใจ ถึงแม้ว่ามันจะอำนวยความสะดวกให้เราก็คงตามที เงินทองเป็นของนอกกาย อย่าเอามันมาเป็นนายหรือเป็นพระเจ้า คนโบราณล้านนากล่าวว่า "หันเงินหน้าดำ หันคำหน้าเศร้า" หมายความว่าเห็นเงินหน้าดำ (อยากได้) เห็นทองคำหน้าเศร้า (อยากมี) ถึงแม้เงินทองเป็นสิ่งที่จำเป็นก็ตาม แต่มันก็เป็นเพียงปัจจัยที่ใช้แลกเปลี่ยนปัจจัย ๔ มาเลี้ยงชีวิตเราเท่านั้น อย่าให้ปัจจัยนั้นกลายมาเป็นเครื่องเศร้าหมองแก่จิตใจของนั่นคือความอิจฉาริษยาและดูถูกเหยียดหยามบุคคลอื่น ๆ ที่มีชีวิตร่วมเกิด แก่ เจ็บ และตายด้วยกันเลย.